Ч. 6. Середа 22 (9) січня 1908. Рік XVIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

До ситуациї. — Справи угорскі. — Зміни в росийскім кабінеті. — Замах на американьску фльоту.

Комісия суспільно-політична палати послів розпочала нині свої наради, а комісия буджетова завтра о годині 11 рано. — Як доносять з Відня — відбула ся в неділю у п. Президента міністрів бар. Бека конференция, в котрій взяли участь міністер справ внутрішних бар. Бінерт, намістник Істриї кн. Гогенльоге і численні урядники намістництва в Триєсті та комендант міста Полі. Конференция та мала дотикати спору, який веде ся між Італіянцями і Хорватами в Полі та борби, веденої о заступництво обох народів в істрийскім соймі. Правительство хоче в тій справі посередничити. Міністер внутрішних справ бар. Бінерт одержав поручене виготовити для істрийского сойму кілька предложень, дотикаючих відносин в Полі. Нині відбуде ся друга конференция в тій самій справі. — Die Zeit доносить, що конференция дотикала ірредентистичної демонстрациї, яку устроєно в часі побуту делеґатів в Полі. Демонстрация та має тим більше значене, що Поля єсть военним портом Австро-Угорщини. — Урядовий орґан партиї независимих Budapest доносить, що в часї прогульки делеґатів в Полі, появила ся депутация ірредентистів і хотїла переговорювати з предсїдателем угорскої делеґациї пос. Барабашем, однако Барабаш яко предсїдатель делеґациї відмовив порушуваня італіяньских жадань.

На інтерпеляцию внесену онєгди в угорскім соймі в справі виборчої реформи, заявив міністер справ внутрішних ґр. Андраші, що законопроєкт нового права голосованя внесе в соймі в марті або цьвітни, але подробиць єго не виявив і доси. В справі зміни соймового реґуляміну заявив міністер, що она невідклична, коли сойм не має остати бездїльним. Але правительство не рішило ся взяти почину в тій справі в свої руки, тілько передало єї президиї сойму. В справі ревізиї соймового реґуляміну відбула ся дня 15 с. м. довірочна конференция у президента міністрів др. Векерлього, а брали в ній участь ще міністри ґр. Андраші, ґр. Апоній, Кошут і Ґінтер та кількох послів. На тій конференциї згоджено ся на проєкт задуманих змін, який вже перше предложив президент палати Юст, конференциї представителів всїх партий, на яку запрошено також дисидентів і послів немадярских. Дальший хід нарад в тій справі відбув ся вчера, а відтак прийде справа перед парлямент. Але справа та не піде мабуть гладко. Ось дисиденти, які виступили з партиї независимости по причині квоти, члени демократичної ґруни та прочі опозицийні посли, що не належать до ніякої клюбової звязи, порішили дня 18 с. м на спільній конференциї поборювати реформу соймового реґуляміну як найострійше. — Вчерашна конференция під проводом Юста, в котрій взяли участь всї члени правительства і члени виконаючого комітету сторонництва независимих, ухвалила предложити соймови внесенє на зміну реґуляміну. Після того внесеня неустаючі засїданя мають бути виключені, а натомість заводять ся засїданя звичайні щоденні, котрі можуть тревати 16 годин. Також має бути предложене соймови внесенє пос. Кметя. Після того внесеня що до нового реґуляміну палати мають бути виключені на будуче від наглячих нарад: справи спільні з Австриєю, закони войскові, континґент рекрута, закон о квоті і зміна реґуляміну палати.

Якийсь час говорено, що для Столипинового міністерства приходять останні дні, але він таки вспів назад придобрити ся висшим кругам і ось на сам Новий Рік появив ся царский указ, з признанєм для Столипина за єго „незвичайно стійну“ законодатну працю в области відносин аґрарних та в других кругах

---

6)

ЗНАК ЧОТИРОХ.

Оповідане — Конана Дойле.

(Дальше).

Скоро я лиш постановив подати вам се до відомости — говорив Шольто дальше — міг я був подати вам свою адресу. Але що я побоював ся, що ви не згодите ся на мої услівя і приведете з собою людий, котрі би мені не сподобали ся, то я взяв ся на инші способи. Мій слуга Вільємс, на котрого обачність можу вповні спустити ся, мав насамперед вам придивити ся, а як би єму було щось не сподобало ся, був би всему дав спокій. Сю осторожність вибачите, але при моїм способі житя здалека від людий та при моїм можу сказати делїкатнім ґусті нема для мене нїчого так неестетичного як якийсь поліцист. Я маю якусь природну відразу до простого матеріялїзму у всякій формі і рідко коли сходжу ся з простими людьми. Як видите, стараю ся прикрасити собі штукою свій маленький сьвіт, в котрім жию, можу навіть назвати себе покровителем штук. Отсей краєвид —

— Звиніть, пане Шольто — перебила єму панна Морстан єго балаканину — але я прийшла тут на ваше жадане, бо ви мали менї щось сказати. То вже пізно а я хотіла би, щоби наші сходини як найборше закінчили ся.

— Але трохи часу таки буде потреба — відповів він — бо мусимо конче піти до брата Вартоломія в Норвуді. Мусимо піти всї разом, щоби єго по можности заскочити. Він дуже лютий на мене, бо я вступив на дорогу, котра видавала ся менї найвідповіднійша. Ми вчера таки направду посварити ся. Не можете собі того й подумати, що то за страшний чоловік, коли він розлютить ся.

— Коли мусимо іти до Норвуд, то було би може найліпше, як би ми зараз туди вибрали ся — позволив я собі запримітити.

Він зачав сьміяти ся, що аж почервонів ся по самі уши. — Куди ви взяли ся? відозвав ся він. — То було би красно, як би я вас так нагло привів єму перед очи. Ні, насамперед мусите знати, як стоїмо всі разом. Є, бачите, в тій справі кілька точок, котрі я сам не знаю а я можу розповісти вам факти, лиш о скілько я сам їх знаю.

Мій батько, Джон Шольто, був колись майором в індийскій армії. Може яких одинайцять літ тому назад пішов він у відставку і переніс ся до горішного Норвуда, де купив собі дім. В Индиї єму пощастило ся і він приніс з собою значну суму гроший, велику збірку дорогоцінних рідкостий і численну службу з туземців. Так уладив ся він в Пондішері-Льода дуже пишно і жив там по великопаньски.

Мій брат близнюк, Вартоломій, і я були єго одинокими дітьми. Пригадую собі ще дуже добре, яку дивовижу викликало щезнене капітана Морстана. Ми читали тоді звіт в ґазетах, а що ми знали, що він був приятелем нашого батька, то ми говорили о тім случаю часто в єго присутности і він бувало брав участь в наших здогадах, що могло би єму приключити ся. Було би нам і на думку не прийшло, що він укривав цілу тайну в своїй груди, що був одиноким чоловіком, котрий знав судьбу Артура Морстана. Однак ми знали, що над нашим батьком повисла була якась неясна нам, грізна небезпечність. Він боляв ся дуже виходити сам один і держав собі для стереженя дому завсїгди двох знаменитих боксерів; Вілємс, що привіз вас нині, єсть одним з них. Батько не говорив ніколи, чого він так дуже боїть ся, але він мав якусь справдешну відразу до мужчин, що мають приправлену дерев'яну ногу. Одного разу стрілив він таки дійстно до якогось чоловіка з приправленою ногою, котрий, як опісля показало ся, був зовсїм невинним похатником. Ми мусїли заплатити єму велику суму, щоби сю справу якось затерти. Тоді гадали ми, мій брат і я, що то лиш якесь дивацтво нашого батька, але пізнійші події поучили нас инакше.

З початком 1882 р. одержав батько з Індиї якийсь лист, котрий наніс єму тяжкий удар. Він отворив єго при снїданю і мало що зі страху не зімлїв. Від того дня слабував він аж до своєї смерти. О змісті листу не довідали ся ми нічого, але підчас коли він єго читав, побачив я, що він був короткий і писаний якимсь мазайлом. Батько нездужав вже від богато літ на селезїнку, але тепер недуга єго очевидячки погіршила ся, а під конець цьвітня сповістили нам одного дня, що нема вже ніякої надії удержати єго при житю і що він хоче ще послїдний раз щось нам сказати.

Коли ми увійшли до комнати, сидів він

державної адміністрациї; про те, що Столипин має бути визначним виконавцем царских вказівок, має сьвідчити ще й „зростаюче довірє населення, проявлене особливо при виборах до третої Думи а також богато потішаючих обявів успокоєня держави“. Царский указ то велике признанє для Столипина, що він безвпинно змагає до привернення давних добрих часів самодержавя. — Столипин остав при кермі дальше, за теж в жертву реакциї кинув він дотеперішного міністра просьвіти Кавфмана, якого підозрівали за лібералізм. Разом з ним пішов у відставку і віцеміністер Герасимов. Наслідником Кавфмана став Шварц. В ультрареакцийних крутах, государственного сьвіта видвигано спершу на те становище истинно-русского київского проф. Піхна, але его кандидатура не удержалась. Справа димісиї Кавфмана мала бути порішена вже два місяці тому, а заходи его, щоб опертись на центрі Думи державної ради, остали безуспішні; то, що димисия стала довершеним фактом аж тепер, має свою причину лише в трудности вибору его наслідника. Про Шварца кружать найріжнороднійші думки, одні звуть его чорносотенцем а другі підсувають ему ліберальні тенденциї. То тілько певне, що се чоловік твердої волі. Помічник Шварца ще не іменований. Незабаром повинна би наступити також номінация нового міністра торговлі, бо тека ся після смерти Філосовова ще не обсаджена. Загалом припускають, що новим міністром стане теперішний директор міністерскої канцеляриї Нольде. Новий міністер буде мати полагодити справу робітничого законодувства в области промислу.

З Бразилиї наспіла алярмуюча вість, що там відкрито якийсь заговор анархістів, котрий мав на ціли знищити американьску фльоту, пливучу на водах Тихого Океана. О тім заговорі, відкритім полициєю, доносять: Головним осідком заговору єсть Ріо де Жанейро. Провідником мав бути якийсь Іван Федер, а участниками заграничні анархісти. Бразилійске пранительство заявляє в письмі до держав, що ще заки прибула американьска фльота до Ріо де Жанейро, прийшла з Вашингтону і з Парижа вість, що анархісти ріжних народностий задумують замах на американьскі воєнні кораблі. Поліция арештовала богато осіб, самих чужинців.

Новинки.

Львів, дня 21-го січня 1908.

— **Є. Е. п. Президент Міністрів** барон Бек, як доносять з Відня, занедужав на інфлюенцу і з порученя лікарів мусить лежати в ліжку.

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Андрій Потоцкий виїхав оногди вечером в справах урядових до Відня.

— **Перенесеня.** П. Намістник переніс практиканта концепгового ц. к. Намістництва, Володислава Лопушаньского, з Ланцута до Львова.

— **Начальний директор** галицких почт і телеґрафів п. Іван Сеферович виїхав в справах службових до Відня. Заступство обняв радник Двору Людвик Пікор.

— **Дирекция** руської ґімназиї в Перемишли оповіщує: Приватні і вступні іспити відбуватись будуть в ґімназиї з руским викладовим язиком в Перемишли в днях 29 і 30 січня о 8 год. рано. Зголоситись належить до дирекциї ґімназиї найдальше до дня 28 с. м.

— **З Канади.** Наші галицкі переселенці в Канаді взяли ся живо до просьвіти. Закладають по кольоніях школи, читальні, брацтва і нині майже нема руской кольонії в Канаді без читальні, а один з канадийских Русинів з читальні „Просьвіти“ в Портаж ля Прері в канадийскій провінциї Манітоба пише до „Руслана“, що Русини в Канаді хочуть, аби їх галицкі родимці знали, „що ми ту не спимо і хочемо просьвітити ся“. Згадана читальня дуже гарно розвиває ся і має 81 членів. Між ними є 60 мужчин і 21 жінок і дівчат. В неділї і сьвята читальня все повна людий. Змаганєм читальників є поставити читальняний дім, на що зібрано вже в короткім часї 125 долярів. Розвиток читальнї завдячити належить еї виділови, до якого входять: Йосиф Крушельницкий голова, Юрій Тостановский містоголова, Юрій Гридїловский писар Дмитро Олійник касиєр і Володислав Площиньский та Лавро Лїсовий заступники виділових.

— **Дрібні вісти.** Даньским консулем у Львові іменований радник будівництва Альфред Захариєвич. — Перед судом присяжних у Львові веде ся розправа против Станиславова Яроцкого, диєтаря Виділу краєвого, котрий витуманював від легковірних значнійші суми гроший в той спосіб що обіцював виробити їм сталі державні посади. В той спосіб вимантив він від Ромуальда Косарика субєкта „Кулок рільн.“ 400 К, від кухаря Йос. Войнаровского 530 К, від Сем. Грипева 200 К, від Никол. Худого і Івана Кота по 20 К. — Оногди вечером вирвав вітер вивіску склепову Берґера при ул. Галицкій, котра спадаючи вдарила в голову переходячу туди паню Ем. Цєсельску. — Др. Ляшкевич знайшов в будинку суду повітового банкнот 20-короновий і зложив его на поліциї. — П. Анна Пікольо загубила в електричнім трамваю полярес з сумою 14 К і записками. — До помешканя п. Каролини Кулїньскої при ул. Курковій ч. 7 добув ся вчера злодій і вкрав 130 К готівкою, 2 годинники вартости 100 К і 5 посрібнюваних брошок. — В Дрогобичи, Бориславі і охрестности появили ся скажені пси та покусали крім людий ще й богато псів, що готово довести до розширеня скажености в тих сторонах. — При ул. Замойских ч. 9 знайдено в суботу вечером в купальни тогож дому у ванні поручника 15 пп., Фабіяна нежнвого. Тіло сплило було верх води. Бл. п. Фабіян мав літ 24, а смерть наступила здаєсь в наслїдок атаку апоплектичного.

— **Спадщина в бомбі.** В Парижи помер звістний анархіст Людвик Гідаєр і лишив зовсїм як потреба приготовлену бомбу. Коли бомбу отворено в уряді артилерийскім, з цїлою осторожностию знайдено в нїй замість вибухового творива суму 10.000 франків. Був то, видко, один з тих практичних анархістів, котрі лиш чуже майно готові нищити бомбами, але своє уміють хочби й бомбами обезпечувати. Спадщину по Гідаєрі дістане его брат бідний робітник, що має численну родину.

— **Самоубийство.** При ул. Замарстинівскій ч. 19 в помешканю свого брата сїдельника Мих. Ґрубера відобрав собі житє двома вистрілами з револьвера шлюсар зелїзничий із Станиславова Фердинанд Ґрубер, літ 38, женатий, батько 2 дітий, мешкаючий хвилево у свого брата. Причиною самоубийства була невилїчима недуга, на котру самоубийник лїчив ся вже кільканайцять тижднів у Львові. Тіло відставлено до інститута судової медицини.

† Померли: О. Теофіль Жеґалович, парох-ювілят в Кудобинцях, зборівского деканата, упокоїв ся дня 11 с. м. в 92 роцї житя, а в 56 роцї сьвященьства; — Брон. Нижанковска, вдовиця по сьвященику, упокоїла ся дня 10 с. м. в Самборі в 66 роцї житя; — В Ярославі помер нагло полковник 90 пп. Вілїбальд Кляйтенберґер; — В Канн у Франциї померла сими днями Нелля Цєньска в 21-ім роцї житя, донька Станислава Цєньского, маршалка станиславівского повіта; — Альбертина Ганїнчакова, жена п. Осипа Ганїнчака, зелїзничого інспектора у Львові,

обложений подушками і віддихав важко. Він казав нам замкнути двері на ключ і прикликав нас відтак до себе. Ми стояли по обох боках его постелї, він взяв нас за руки і став говорити уриваним від болю і зворушеня голосом. Буду старати ся повторити его слова.

В сїй послїдній хвили маю лиш одно, що тяжить менї на души. То кривда, яку я заподіяв сироті по біднім Морстанї. В моїй проклятій захланности гроша, найбільшім грісї мого житя, затаїв я перед нею скарб, з котрого що найменше половина їй належала ся. А всеж-таки не приніс менї хісна. Оттак сліпе і дурнувате буває скупарство. Само чувство посїданя було для мене так миле, що я не міг того стерпіти, щоби ним з кимсь подїлити ся. Подивіть ся на оптой золотий віночок виложений перлами, що лежить коло фляшчинки з ліком. Навіть з ним не міг я розстати ся, хоч я его вийняв в тім намірі, щоби їй післати. Ви, мої синове, маєте їй дати тоту пайку із скарбу Аґра, яка їй належить ся. Але не посилайте їй нічого перед моєю смертию — навіть і того віночка з перлами. Вже не один, котрий так само хорував як і я, подужав опісля знову.

Тепер же розкажу вам, як Морстан помер. Він від многих літ нездужав на серце, але таїв се з тим перед всіма. Лиш я один знав о тім. — Коли ми оба були в Індиї, склали ся обставини так якось дивно, що ми дістали в своє посїданє значний скарб. Я привіз его сюди до Анґлиї а Морстан прийшов вечером по своїм приїздї безпосередно до мене, щоби зажадати свою половину. Він прийшов сюди з двірця пішки а мій старий Ляль Човдар впустив его. Той вірний слуга вже не жиє. Морстан і я були неоднакової гадки що до подїлу скарбу, прийшло до перепалки і Морстан розлючений схопив ся з крісла; нараз зловив ся рукою за серце, зблїд як стїна і впав горілиць на землю, при чім вдарив головою об ріг зелїзної скрині, в котрій містив ся скарб. Коли я нахилив ся над него, побачив я з великим страхом, що він неживий.

Довго сидів я безрадний; не знав, що менї дїяти. В першій хвили хотів я кликати когось на поміч, але й зараз стало менї ясно, що мене готові взяти за убийника. Его смерть в хвили суперечки і рана на его голові могли були кинути на мене сильне підозрінє. Як би було прийшло до судового слїдства, то мусїли би були що до скарбу вийти на верх ще й факти, котрі я конче хотів удержати в тайнї. Морстан казав менї, що нїхто не знає, куди він пішов. Отже менї здавало ся, що може удасть ся затаїти перед сьвітом, що тут стало ся. Я ще розбирав то в своїй голові, коли нараз піднявши очи в гору, побачив я, що в дверях стоїть мій слуга Ляль Човдар. Він увійшов був на пальцях і замкнув за собою двері на засувку. — Не бійте ся, Сагіде — відозвав ся він. — Нїхто не довідає ся, що ви его убили. Запрячемо его та й пес за ним не загавкає. — Я его не убив — сказав я. — Але Ляль Човдар покивав лиш усьміхаючись головою.

— Я все чув, Сагібе — сказав він. — Я чув, як ви сварили ся і як він упав. Але я безязикий. Всї в домі сплять. Запрячемо его разом. — Сего було досить, щоби я рішив ся. Коли мій власний слуга не хоче вірити в мою невинність, то як міг я сподївати ся, що дванайцять присяжних в судї очистять мене перед трибуналом? — Ми, Ляль Човдар і я, запрятали трупа в ночи. За кілька днів були всї льондоньскі ґазети переповнені загадочним щезненєм капітана Морстана, але мене нїхто не підозрівав. Зрозумієте, що мене за таке поведенє ледви чи можна було ганити. Менї лиш тота вина не дає спокою, що ми не лиш трупа укрили, але також і скарб і що я не міг так само відступити в Морстанової пайки як і від своєї власної. Вашим обовязком нехай буде дати відшкодованє. Нахиліть ся до мене, скарб схований в — ? Він затих і нараз настала з ним якась страшна зміна. Очи станули ему стовпом, він почав вимахувати кулаками у воздусї і верещати в смертельнім страху: Не пустіть его — Христа ради не пустіть его! — Ми обернули ся борзо до вікна, на котре він зі страху стовпом був видивив ся, і побачили притиснене до шиби якесь лице, що із темноти заглядало до середини. Було то якесь обросле, бородате лице з дикими, лютими очима, з котрих виглядали ненависть і злість. Ми, брат і я прискочили до вікна, але той чоловік вже був щез. Коли вернули назад до батька, голова его склонила ся була на подушки а живчик перестав вже бити.

(Дальше буде).

померла вчера в ночи нагло на удар серця, на яке від кількох років терпіла; — Каролина з Ключенків **Янкевичева**, жена ем. комісара у Львові, померла по довгій недузї дня 18 с. м.; — Гавриїл Губар, судовий офіциял в Бродах, упокоїв ся дня 17 с. м. в 39 р. житя; — Ананія **Ардан**, емеритований квестор львівского університету, упокоїв ся по довгій недузї дня 19 с. м. в 61 році житя.

— Фабрикант штучних диямантів. Вельми сенсацийна справа, котра вже від двох недїль єсть предметом судових доходжень в Парижи а по части сягає й до Льондону, заціїкавила нинї цїлий сьвіт і видвигнула питане: Чи має ся тут дїло з незвичайним, можна би сказати, епохальним, винаходом робленя штучних диямантів, чи в незвичайно зручним і хитрим, міліоновим обманьством? Справа представляє ся як слїдує:

Льондоньский міліонер, Юлій Вернгер, котрий зі славним свого часу Сесілем Родесом і другим також вже помершим міліонером, Барнеєм Барнатом, творив славну трійцю диямантових і золотих міліонерів полудневої Африки, запізнав в Парижи якогось Лемоана, котрий називає себе інжиніром і каже, що винайшов спосіб робленя штучних диямантів. Вернгер єсть директором копалень диямантів товариства Дебер і увійшов був в спілку з Лемоаном в цїли виробляваня штучних диямантів, дав єму на основанє фабрики 1,000.000 франків і зробив з ним ще крім того письменну угоду, після котрої тайна виробляваня штучних диямантів по смерти Лемоана має перейти на Вернгера. Сю тайну, спосіб робленя штучних диямантів, списав Лемоан і зложив в однім з льондоньских банків.

Поки що насуває ся питанє, що робив би Вернгер з тими диямантами, котрі би Лемоан виробляв? Єсть загально знаним фактом, що товариство Дебер, котрого найбільшою підпорою єсть той Вернгер, виставляє лиш дуже малу часть видобутих диямантів на продаж а прочі „замикає“, щоби в той спосіб здержати цїну. Штучні дияманти Лемоана обнизили би цїну природних диямантів а тим самим зменшили би й вартість копалень згаданого товариства; до того що Вернгер видав би на штучні дияманти так величезну суму хиба лиш на то, щоби дияманти стали так дешеві як тоті камінцї, що їх доси виробляють із скла. Насуває ся длятого ще й третий здогад, котрий підносять деякі француске ґазети, чи не хотїв Вернгер при помочи штучних диямантів Лемоана обнизити вартість диямантових копалень в полудневій Африцї, щоби їх відтак легким способом набути на власність.

Лемоан, не зраджуючи своєї тайни, показав Вернгерови, як фабрикує ся штучні дияманти і в его очах виймив з розпаленої електричної печи готові дияманти а Вернгер переконаний о успіху і тим вельми урадований дав єму звиш півтора міліона франків на основанє фабрики штучних диямантів. Пізнїйше однак вислав Вернгер до Парижа свого заступника, а той сказав, що цїла маніпуляция Лемоана то лиш просте обманьство. Вернгер зажадав тодї звернення гроший а коли їх не дістав, зробив донесенє до суду против Лемоана. Судия слїдчий казав зараз арештувати Лемоана, тим більше, що мало показати ся, що Лемоан був вже раз караний за обманьство. Лемоан каже однак, що він уміє дїйстно фабрикувати штучні дияманти і що то ніяке обманьство, бо він робив штучні дияманти в очах Вернгера і инших сьвідків а що до того, що він був вже раз караний, то зовсїм не правда, бо то був якийсь инший Лемоан, котрого укарано за якесь обманьство. Лемоана боронить славний адвокат париский Ляборі.

— Пожар театру в Боєртавн. Як ми вже коротко доносили, в малім пенсільваньскім місточку Боєртавн стала ся онодї страшна катастрофа пожежі, котрої жертвою упало кількасот осіб, переважно женщин і дїтий. Театр, що має місце на 700 видців, в дни катастрофи був заповнений майже до послїдного місця, позаяк представленє було рекламоване вже від давна, а крім того до уріжнородненя проґрами мало служити також представленє кінематоґрафу, що і стало ся причиною катастрофи. Ледви піднесла ся куртина, а електричний рефлектор кінематоґрафу кинув перші образи, роздав ся нараз голосний гук експльозиї, огонь перекинув ся на легко запальні кінематоґрафічні фільми, а ясна полумінь стрілила від сцени до вершка будинку. Експльодував резервоар кисня. В театрі запанував нечуваний переполох. Публика серед окликів жаху почала тиснути ся до виходів, яких в долїшнїй части театру було ледви два. Тому до кількох мінут женщини і дїти запхали їх зовсїм, а барикада удушених тїл відобрала надію ратунку тим, що лишили ся в театрі. Супротив того сьміливійші пробовали втїкати через сцену, а нафта розлила ся широкою филею, творячи величезну огняну запору. Якийсь мужчина в розпуцї хотїв підрізати собі горло ножем, а якась женщина в смертнім жаху молила ся голосно, не рушаючись з місця, хоч огонь захоплював єї чимраз більше. Кілька осіб уратувало ся тим способом, що по раменах стоячих в сали вилазили на вікна і вискакували на улицю. Рівночасно страшні сцени розіграли ся на бальконах і ґалериї. Публика, побачивши перший огонь, кинула ся на сходи, дуже вузкі, так що й тут стовплена гурма замкнула небавком виходи, не могучи рушити ся нї взад нї вперед, і дожидала зрезиґнована наближаючого ся огню. Дехто вискакував крізь вікна з ґалериї, волїючи розбити собі голову на камінюу, ніж згоріти в пожежі. Якась мати, маючи з собою троє дїтий, викинула одно з них, 14 лїтного хлопця на улицю. Хлопець погиб на камінюу, а товпа, зібрана перед театром, почала кричати, щоб не виставляла дїтий на певну загибіль. Нещасна притиснула ся з остальними дїтьми в раму вікна і там знайдено єї пізнїйше удушену димом. Богато материй ратувало дїтий накриваючи їх власним тїлом; знайдено спалених на вуголь богато трупів, що накривали дїтий. Не бракло й геройских пожертвовань. Міский різник відкрив коло вікна якийсь отвір. Замість ратувати власне житє, почав силоміць спроваджувати женщини, які були на ґалериї, і улекшував їм утечу. Ту акцию вів доси, аж попік собі так страшно обі руки, що мусїли їх сейчас відтяти. Катастрофу довершило се, що стара, спорохнявіла підлога завалила ся в кількох місцях, погрібаючи частину публики згарищами. Позаяк майже кожда родина мала своїх членів в театрі, то перед театром зібрало ся цїле місточко, утрудняючи ратункову акцию. Аж пізно в ночи удало ся угасити огонь. Тодї стали добувати трупів, з котрих богато згоріло так, що годї було їх розпізнати. В місті не стало домовин, аж мусїли спроваджувати їх з сусїдної місцевости. Деякі родини вигибли зовсїм підчас катастрофи. Число жертв обчисляють на 167 трупів і 200 тяжко ранених. Стверджено тотожність лише 32 мужчин, 56 женщин і 15 дїтий. Шкода виносить на 400.000 корон. Населенє місточка було переважно німецкої народности.

Телеґрами.

Будапешт 21 сїчня. Первістний проєкт зміни реґуляміну палати послів, крім модифікациї що до часу треваня засїдань, буде ще й так змінений, що має він обовязувати лиш парлямент вибраний на основі нової ординациї виборчої.

Петербург 21 сїчня. Вчера по полудни вибух в палатї одного з вел. князів а рівночасно і в міністерстві просьвіти огонь, котрий однак удало ся пригасити. Чутка, що пожежі, які в послїдних часах часто повтаряють ся, суть дїлом терористів, доси ще не доказана. Надзвичайний стан охорони в Петербурзї і петербургскій ґубернії продовжено до 21 липня с. р. а стан скріпленої охорони в кількох повітах доньскої области до 6 падолиста с. р.

Петербург 21 сїчня. В процесї о капітуляцию Порт Артура проявляє ся щораз більше обопільна ненависть обжалованих. Ґен. Смірнов докоряє Штеселеви, що він нїколи не брав участи в борбі, що Штесель назвав неправдою.

Петербург 21 сїчня. (П. А.) Цар розпорядив з причини смерти вел. кн. Тосканьского двотижневу жалобу двірску.

Тульон 21 сїчня. Вчера на площи свободи застрілив ся тут якийсь молодий чоловік, котрий має бути російским студентом. Думають, що самоубийство то стоїть в звязи з арештованем в Парижи Росиянина і Росиянки, котрі брали участь в рабунку каси державної в Тифлїсї.

Міляно 21 сїчня. Вчера по 9 год. вечером поїзд їдучий до Риму наїхав на мості на Аква белля на другий. Як зачувати, згинуло кілька осіб а богато єсть ранених.

Міляно 21 сїчня. Доси стверджено, що на мості Аква белля згинуло 9 осіб, в тім одна женщина і одна дитина. З під румовища видобуто доси 25 ранених, між тими 3 тяжко ранених. Убитих і кількох ранених не можна було доси розпізнати. Між тими, котрих розпізнано, нема чужинців.

Мельбурн 21 сїчня. Случаї смерти від удару сонця повтаряють ся тут заєдно. Теплота в полудневій Австралії доходить до небувалої висоти. У всїх сторонах провінциї Вікторія горять ліси, що означає величезну страту. Згоріло богато урядів почтових, церков і инших будинків публичних. В однїй сторонї лютить ся пожежа на просторі 40 миль анґлїйских (10 миль австр.).

Буенос Айрес 21 сїчня. Велика часть міста Темуко в полудневім Чілє, замешкана переважно Нїмцями, стала ся жертвою пожежі. Шкоди величезні.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).